

СТАНОВИЩЕ

от

проф. д-р Рада Бориславова Славинска

**по професионално направление 8.3. Музикално и танцово изкуство
докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“**

с автор Янг Джийю (Yang Zhiyu)

тема „Народни белези и диригентски интерпретации в китайските хорови произведения“

научен ръководител – доц. Кирил Иванов Чапликов

Общо представяне на процедурата и получените за рецензиране материали

Със заповед на Ректора на АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“ №РД-27-095 от 25.06.2024 г. съм назначена за член на научно жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на Янг Джийю на тема „Народни белези и диригентски интерпретации в китайските хорови произведения“. Процедурата е за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“. Автор на дисертационния труд е Янг Джийю – докторант в редовна форма на обучение към катедра „Музикална педагогика и дирижиране“, факултет „Музикална педагогика“ при АМТИИ „Проф. Асен Диамандиев“. Янг Джийю е зачислен към катедрата на 25.11.2020 г. и отчислен с протокол на ФС на факултет „Музикална педагогика“ №15 от 15.12.2023 г. Докторантът е представил изискуемия комплект от документи на хартиен и на магнитен носител, свързани с процедурата по защита на дисертационния труд. Нямам забележки към представените документи и материали.

Кратки биографични данни за докторанта

Янг Джийю е академичен възпитаник на полската пианистична школа – бакалавърска степен от консерваторията в Краков и магистърска в Гданск. В детска и гимназиална възраст изучава пиано при известните китайски пианисти професор Ян Минг, бивш декан на Централната музикална консерватория, професор Жанг Пейли от музикалния департамент на Университета Ксиамен, и професор Жу Яфен, бивш декан на музикалната консерватория в Шенян, а диригентско майсторство усвоява при знаменития китайски диригент професор Ян Джен. Професионалната му кариера в Китай започва като преподавател по пиано в Академия „Хуаченг“. Утвърждавайки името и професионализма си, Янг Джийю печели награда за най-добър акомпанимент на деветия турнир на Хор на звездите в Националния театър в Пекин. Едва 35-годишен, понастоящем той е преподавател по пиано и дирижиране в колежа Ксиамен Хуатиан в Южен Китай, директор на Асоциацията на музикантите от Ксиамен Симинг и ръководител на хора на музикалната асоциация на Ксиамен Симинг.

Актуалност на тематиката

Освен че обогатява научните разработки за китайското хорово изкуство, дисертационният труд „Народни белези и диригентски интерпретации в китайските хорови произведения“ предоставя нова и различна перспектива на изследване на явленията, а именно – с акцент върху националните характеристики като етнически елементи, национални ритми, широката употреба на пентатониката, полифоничността

на китайското музикално мислене, интегрирането на модерни музикални елементи в съвременните китайски композиции. Това, в съчетание с предлаганите ефективни диригентски стратегии и техники, отразява по актуален начин и изследва влиянието на обмена на китайска и западна музикална култура върху създаването на музика в днешната глобално интегрирана културна среда. Изследването подпомага дълбочинното разбиране на уникалността на китайската хорова музика и предоставя теоретична основа за по-добри диригентски изпълнения на вокални произведения от китайски композитори, което е бесспорен принос в световната музикална теория.

Целесъобразност на изследователските методи за постигане на поставените цели

В разработването на дисертационния си труд Янг Джийю използва някои от най-целесъобразните методи за подобно изследване, а именно – анализ, класификация, визуализация, синтез, личен опит. Анализите, които осъществява, са върху типични за китайската хорова музика примери, което поставя изводите му върху широка и утвърдена база. Визуализирането освен с нотни примери е обогатено и с диаграми, илюстриращи синтезираните резултати и подсказващи посоката на развитие. Авторската класификация на китайските хорови творби въз основа на регионалните етнически групи е показател за научната инвенция на докторанта и дълбочинното проучване, довеждащо до реалистично очертаване на бъдещето на китайския хор.

Оценка на дисертационния труд

Дисертационният труд „Народни белези и диригентски интерпретации в китайските хорови произведения“ отразява дълбочината на изследването и сериозните намерения на Янг Джийю да очертае настоящето и бъдещето на китайската хорова музика, както и нейните обвързаности с традиционните музикални белези и симбиозата с актуалните световни тенденции, интонации, ритми. Библиографската справка, наречена раздел „Източници“, макар и изцяло с китайски автори, е впечатляваща и ярко кореспондираща с темата на дисертацията. Тя обхваща 81 монографии и 46 научни статии и дисертационни трудове. Достоверността на използвания материал се доказва с партитурните фотокопия на официално публикувани творби, от коректния превод на заглавията на ползваните научни публикации, от синтезираното представяне на трудове, свързани с разглежданата проблематика. Приложението, което илюстрира някои от хипотезите на докторанта, е доста обемно – с 18 цялостни партитури.

Теоретичната разработка е в обем 193 стандартни страници. Съдържанието и структурата отговарят на научните изисквания – увод, четири глави, заключение, приносни моменти, ползвана литература. Встъпителният раздел, наречен „Въведение“, синтезира няколко аспекта на научна разработка – увод, критичен литературен обзор, определяне на целта и методите, а основният текст на дисертацията е групиран в четири големи раздела/глави, коректно и детайлно „разпределени“ в подтеми. Изключително добро впечатление прави идеята на Янг Джийю да представи резюме – максимално концентриращо неговото изследване – на труда и заключителните обобщения на всяка глава, които доказват аналитичния му подход, способността да систематизира и да обобщава резултатите от изследването си.

Четирите глави – със заглавия „Народните стилове и диригентски интерпретации на китайски хорови произведения“, „Категории и художествени характеристики на китайски хорови произведения“, „Наследство и развитие на фолклорните традиции в китайските широкомащабни хорови произведения“, „Наследство и новаторство в съвременните концепции за създаване на хорови произведения“ – обхващат анализ на националните стилове и специфични регионални проявления на китайската хорова

музика, класификация на творбите спрямо степента на фолклорна обвързаност, описание на националните характеристики на мащабните китайски вокални цикли и опит за синтезиране на елементите на актуалния хорово-композиционен език в Китай на базата на анализ на някои съвременните хорови произведения. Всеки анализ е съпроводен с размишления върху „правилната“ диригентска интерпретация, съобразена със специфичните характеристики на първоизточника. Като действащ диригент, Янг Джию „пречупва“ теорията през личния си опит и дълбочинно осмисляне, базирано на широка теоретична база. Текстът е поднесен четивно и разбираемо, което е признак за добрите комуникационни умения на докторанта.

Приноси и значимост на научната разработка и на публикациите по темата на дисертационния труд

Докторантът представя три публикации свързани с темата на дисертационния труд, представени в различни научни форуми в три поредни години – „Анализ на произхода, развитието и чертите на китайската хорова музика“ (2021), „Китайски многогласни народни песни – анализ на музикалните характеристики на голямата песен на народността Дун“ (2022) и „Музикален анализ и диригентски решения в смесената четиригласна хорова част „Яростно бушувай, жълта река“. Тези научни доклади ясно очертават разработваната проблематика и следват развитието на настоящия труд.

Критични бележки и препоръки

Моите препоръки са основно в техническото „изглаждане“ на текста. Също така обемът на автореферата надвишава разрешеното. Ако докторантът реши да публикува дисертационния труд, бих препоръчала да бъдат преосмислени примерите, дадени в Приложение. Не е нужно това да са 18-те цялостни партитури, а да бъдат подбрани пасажки от тях.

Автореферат

Докторантът би могъл да поднесе текста по-синтезирано, но в желанието си да обхване всеки детайл е надвишил чувствително допустимия обем. Независимо от това, смятам, че авторефератът пресъздава в съкратен вид максимално ясно цялостния текст на дисертационния труд, идеите, приносите и библиографската справка.

Заклучение

В рамките на своето обучение докторант Янг Джию е извършил обемна научна дейност, посредством която е получил оригинални и приносни резултати. Дисертационният труд на тема „Народни белези и диригентски интерпретации в китайските хорови произведения“ показва задълбочените теоретични знания и професионални умения на Янг Джию в сферата на музикознанието и музикалното изкуство и демонстрира качествата и уменията му за самостоятелно провеждане на научно изследване. Поради гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка за научната разработка, представена в дисертационния труд, автореферат, постигнатите резултати и приноси, и предлагам на уважаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 8. Изкуства, професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство, докторска програма „Музикознание и музикално изкуство“.

Поздравявам г-н Янг Джийю за сериозната научна разработка. Поздравявам и неговия научен ръководител доц. Кирил Чапликов за успешното насочване и постигането на убедителния краен резултат.

11.09.2024

Пловдив

С уважение:

(проф. д-р Рада Славинска)